

waar we deze voor 3 jaar op 'n zonnigen Zondagmorgen voor 't eerst fotograferden, stond hij nu in even zoo veel exemplaren. Kleurvariaties vielen duidelijk vast te stellen, doch we wagen ons nog niet aan conclusies. Een collectie vliegenzwammen in verschillend groei stadium achter mijn huis geplaatst, lokte in enkele dagen een zestal slakken. Duidelijk nam ik waar, dat ze richting kozen naar de zwammen: twee zag ik „op stap” naar hun maaltijd. De vernielers telkens verwijderende kon ik toch niet verhinderen, dat m'n pad-denstoelen na een paar dagen totaal uitgevreten waren. De vraag, hoe konden de slakken weten, dat er een lekkernij was neergezet, dwingt tot meer opzettelijke proeven in deze richting. De plannen daarvoor zijn gemaakt. Weet iemand er intusschen meer van?

We hebben een paar heksenkringen „in studie”; een gedeeltelijke (want de straatweg en een sloot beletten het voltrekken van den cirkel) van *Tricholoma nudum* en een bijna zuivere cirkel met een middellijn van ± 5 M. gevormd door *Cortinarius* (*Dermocybe*) *cinnamomea*. De eerste verschijnt nu drie achtereenvolgende jaren op dezelfde plaats; de laatste ontdekten we dit jaar voor 't eerst en vormt een cirkel, die alleen afgebroken is, waar een greppel a.h.w. een klein segment wegsnijdt. De ring is van binnen opgevuld met exemplaren van dezelfde soort. Veronderstellende dat het één mycelium-complex is, dan zou dus dit mooie zwammetje in staat zijn overal rijkelijk vruchtenlichamen voort te brengen, in 't centrum, zoowel als in 't periphere gedeelte.

Waar we echter niet weten, of deze exemplaren dien cirkel steeds vulden, moeten we ook hier volstaan met eenvoudige mededeeling.

Tot slot — we vreezen, dat we te veel ruimte vragen — nog enkele waarnemingen.

We vonden weinig *Psalliota campestris*; geheel anders dan in 1921. *Xylaria hypoxylon* in groote hoeveelheid op afgezaagde beuken; tientallen stammen in een beukenbosch zagen wit van de bestoven geweitjes. *Boletus flavus* is hier zeldzaam; *Boletus parasiticus* konden we in een vijftal ex. verzamelen parasiteerende op *Scleroderma vulgare*. Op een afgefallen dennenkegel vinden we wel drie ex. van *Hydnum auriscalpium* (de *Hydnaceeën* zijn hier overigens weer zeldzaam).

Helvella's en *Peziza's* laten zich gemakkelijk in enkele soorten verzamelen. Sommige plekken in de heide zien vaak geel-bleek van de *Clavaria argillacea*. *Fistulina hepatica* verrast ons nu al enkele jaren aan denzelfden boom. Dit jaar een M. hooger dan 't vorige, en wel prachtig als een consolevormig rustbankje onder een door den Specht gehouwen nestgat. (Werkt ook deze zwam met den Specht samen?) Evenals 't vorige jaar droegen we in triomf naar huis een reuzenexemplaar van *Polyporus frondosus*. De basisomvang was nagenoeg 1 M., de hoogte ± 40 cM. Ook dit prachtbouquet zal met nog heel veel moois uit onze herfstbosschen een prettige herinnering zijn aan heerlijk natuurgenoet.

Dragten, Oct. '23.

D. DIJKSTRA.

Kamper vogels. — 15 October werd de eerste Wilde Zwaan bij Kampen waargenomen; den volgenden dag vertoonden zich reeds troepjes van ± 30 stuks. Diezelfde week werden er verscheiden buitgemaakt. Zelf had ik geen gelegenheid naar zee te gaan, maar Zondag 28 October zag ik 7 stuks boven de stad vliegen. Ze waren dit jaar later dan in 1922.

Vóór 14 October werd de eerste groote Zaagbek gesignaleerd. 16 October: 3 Zwarte Zee-eenden. Ruiters trokken nog druk; vooral de zwarte, waarvan 20 Oct. troepjes van resp. 40 en 70 voorkwamen. De Boschruiter liet zich echter niet meer zien en 't Witgatje weinig. Massa's gewone Futen in troepjes van 15 à 20 aan zee; ook veel Dodaarsjes.

Vinken, Keepen, Lijsters, Sijsjes, Groenvinken etc. trokken vooral sinds 27 Oct. erg druk, den heelen dag, komend van den Vollenhovenschen kant, en bij 't Eiland 't land in-trekkend. Porceleinhoentjes en Waterrallen lieten zich geregeld en veel hooren.

Kampen.

C. G. B. TEN KATE.

Albino-Koperwiek. — Heden morgen zag ik in de bosschen van Meyendell, in de Wasse-naarsche duinen, een albino koperwiek. Staart en slagpennen waren zuiver wit, over de rest van het lichaam lag een licht geelachtig tintje. Ik kon hem als koperwiek thuisbrengen door een lichte rose kleur onder de vleugels en de lichte wenkbrauwenstreep. Het dier was niet zeer schuw, zoodat ik hem geruimen tijd door mijn kijker kon gadeslaan.

Scheveningen, 2 Dec. '23.

P. BOUMA.